

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΠΑΦΟ- ΜΑΛΙΟΥΤΕΝΑ, 2013

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ανακοινώνει την ολοκλήρωση της ανασκαφικής περιόδου του 2013 της Πολωνικής Αποστολής στην Κάτω Πάφο. Η ανασκαφή επικεντρώθηκε στη νότια πλευρά και στη νότια στοά του αιθρίου της λεγόμενης Ελληνιστικής Οικίας.

Αμέσως κάτω από τα επιφανειακά στρώματα εντοπίστηκαν σωροί λίθων σε ελλειπσοειδή διάταξη καθώς και ενδείξεις πρόσφατων επεμβάσεων για αφαίρεση λίθων, όπως αναφέρθηκε και στην αναφορά του προηγούμενου έτους. Ωστόσο, σε ορισμένα σημεία ήταν ορατές ενδείξεις πτώσης των λίθων κατά την κατάρρευση του κτηρίου. Ο σεισμός που προκάλεσε την κατάρρευση ήταν πολύ ισχυρός και φαίνεται ότι πάνω από τις στοές υπήρχε δεύτερος όροφος του κτηρίου. Οι τοίχοι φαίνεται ότι ήταν κτισμένοι με *opus africanum/incertum* με ενδιάμεσους πεσσούς κτισμένους με μεγαλύτερους δόμους, όπως φαίνεται από τη διάταξη των λίθων. Τμήματα των τοίχων σώζονταν κατά χώραν μετά το σεισμό του 2ου αι. μ. Χ. Πάντως, ο στυλοβάτης της στοάς είχε αφαιρεθεί και διασώζονταν μόνο η θεμελίωσή του.

Κατά την αφαίρεση του στυλοβάτη αφαιρέθηκαν κι οι βάσεις των κίωνων της στοάς. Βρέθηκαν τμήματα των ανώτερων τμημάτων των κίωνων και τμήματα του επιστυλίου, μεταξύ των οποίων δύο ακρωτήρια με ανάγλυφα σύμβολα των Διόσκουρων, τον χαρακτηριστικό πύλο με το αστέρι. Ίσως στο σημείο αυτό να βρισκόταν η είσοδος από τη νότια πλευρά του κτηρίου, εφόσον στον πίσω τοίχο της στοάς βρέθηκε άνοιγμα θύρας πλάτους 2.20 μ. καθώς επίσης μεταλλικά μέρη που θα προσαρμόζονταν πάνω στα ξύλινα μέρη της θύρας. Το δάπεδο της στοάς ήταν από πατημένο χώμα και βρίσκεται 25 εκ. ψηλότερα από το δάπεδο του αιθρίου. Αποδείχθηκε επίσης ότι δάπεδο με το υδραυλικό κονίαμα που είχε αποκαλυφθεί το 2011 και ανήκε σε υπέργεια δεξαμενή που βρισκόταν στη βορειοδυτική πλευρά του αιθρίου, αυτή βρισκόταν σε αρκετό ύψος πάνω από το αρχικό δάπεδο του αιθρίου. Δεν διασώθηκαν σε κανένα σημείο οι τοίχοι που περιέκλειαν το δάπεδο της δεξαμενής αυτής. Η προσπάθεια που έγινε να εντοπισθεί η δεξαμενή στη νότια πλευρά απέδειξε ότι έχει καταστραφεί.

Κάτω Πάφος, ανασκαφές Πανεπιστημίου Βαρσοβίας, 2013

Στη δυτική πλευρά του ανοίγματος της υπόγειας δεξαμενής που ανακαλύφθηκε το 1991, στα δυτικά της υπέργειας δεξαμενής, βρέθηκε ένα μικρό φρέατιο και ένας αγωγός νερού που οδηγούσε προς το δρόμο. Ο αγωγός διέσχισε τη νότια πλευρά του κτηρίου και τη θεμελίωση του νότιου στυλοβάτη και ίσως να σχετίζεται με τη δεξαμενή που υπήρχε στο χώρο αυτό. Ένα τμήμα αγωγού που εντοπίστηκε στα βόρεια ίσως να σχετίζεται με τη δεξαμενή και να αποτελεί διακλάδωση του αγωγού προς τα ανατολικά και τα βόρεια.

Η ανασκαφή στα νοτιοανατολικά του αιθρίου απέδειξε ότι η υπόγεια δεξαμενή θα είχε δύο φρέατα, εκ των οποίων το ένα διατηρήθηκε, ενώ το δεύτερο κατέρρευσε στο εσωτερικό της. Τα φρέατα αυτά ήταν κτισμένα με μεγάλους λίθους. Η ανασκαφή της δεξαμενής μόλις άρχισε. Το δάπεδο είναι καλυμμένο με μεγάλους λίθους και χώμα που θα εισήλθαν μετά την κατάρρευση του ανοίγματος.

Στο δάπεδο του αιθρίου εντοπίστηκαν ορισμένα μικρά και ενδιαφέροντα αντικείμενα μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τέσσερα νομίσματα, δύο λύχνοι αλλά και πολλά αρχιτεκτονικά μέλη. Ανάμεσα στα αρχιτεκτονικά μέλη περιλαμβάνονται θραύσματα Ναβαταϊκών κιονοκράνων, ενός τύπου που εντοπίστηκε αρχικά το 2012 και το οποίο πιστεύουμε ότι στις άκρες του φέρει σχηματοποιημένες ανάγλυφες κεφαλές ταύρων. Αυτός ο τύπος κιονοκράνου βρίσκεται μόνο στο αίθριο, αλλά οι τύποι των Ναβαταϊκών κιονοκράνων που έχουμε εντοπίσει συνολικά στην ανασκαφή ανέρχονται στους πέντε. Επίσης εντοπίστηκαν δύο αρχιτεκτονικά μέλη που ανήκουν σε κυκλική κατασκευή (Θόλο), της οποίας η διάμετρος θα πρέπει να ήταν περίπου 3 μ., παρόμοια με την Θόλο του Αρσινόειου της Αλεξάνδρειας. Πρόκειται για υπόθεση, αλλά ενδεχομένως η Θόλος να βρισκόταν σε χαμηλότερο επίπεδο κάτω από το αίθριο της Ελληνιστικής Οικίας.

Κάτω Πάφος, ανασκαφές Πανεπιστημίου Βαρσοβίας, 2013